

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HILLERØD

LOKALHISTORISKE FORENING

Nr. 2 25. årgang 2010

Kære Tom.
3 25. året

under den sidste verdenskrig er mange af os meget
skrevet, og sagde sig i radio og fjernsyn.
mange, som minder og banker kaldes til live om
en anden verdenskrig og gav styrke.
at den kommer og glæder det in al m
langt, så vi der, selv si kan
hvilket er en god historie og
at vi har haft en
hvilket er en god historie og
at vi har haft en

HILLERØD

LOKALHISTORISKE FORENING

Nr. 2 25. årgang 2010

Redaktion og layout:
Eva Holm-Nielsen

Tryk: Nofoprint, Helsingør

ISSN 0903-3505

Udkommer 3 gange årligt
Stof til bladet sendes til Eva Holm-Nielsen

Medlemskab tegnes ved henvendelse til
Inge Elsø eller indbetaling på
Gironr. 704-4607
Pris: 150 kr, 100 kr pensionister og studerende

www.lfhk.dk

© Copyright
Hillerød Lokalhistoriske Forening

Indhold

GULDSMED O. C. JENSENS STAMBOG 3
af *ASGER BERG*

GEORG EMANUEL EBERLINS SLÆGT 10
af *PETER CONRADT-EBERLIN*

OM „TOM“ OG DE ANDRE 13
af *MOGENS HANSEN*

COMPENIUSORGLET FYLDER 400 ÅR 17
af *EVA HOLM-NIELSEN*

LOKALHISTORISK SAMVIRKE I HILLERØD 20
af *ASGER BERG*

Forside: Brev fra Merete Kornerup til „Tom“, 1965. Se s. 13.
Foto: Lasse Hansen

Hillerød Lokalhistoriske Forening støttes af:
Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg - Dines
Jørgensen, Rådgivende ingeniører - Handelsbanken - Hillerød
Borgerstiftelse - Hillerød Industri- og Håndværkerforening -
Nykredit - PricewaterhouseCoopers, Hillerød - Ristorante La
Perla - Ullerød SuperBrugs

BESTYRELSEN

Formand:
Asger Berg
Søren Kierkegaardsvej 1
3400 Hillerød
Tlf. 4826 4689
asger.berg@ofir.dk

Næstformand og kasserer:
Inge Elsø
Ørnevej 10
2970 Hørsholm
Tlf. 4586 6676
elsoe@email.dk

Sekretær:
Eva Holm-Nielsen
Søren Kierkegaardsvej 1
3400 Hillerød
Tlf. 4826 4689
evamahoni@gmail.com

Henrik Selsø Sørensen
Bondehavevej 11
2880 Bagsværd
Tlf.: 4498 9220
selsoe@yahoo.com

Mona Petersen
Grønneager 21
3400 Hillerød
Tlf.: 4826 3365

Ivar Berg-Sørensen
Køgemestervej 5
3400 Hillerød
4824 5131
ibsorensen@email.dk

LOKALHISTORISK ARKIV

Christiansgade 1
3400 Hillerød
Tlf. 7232 5884

Arkivet har åbent
Tirsdag 12.30-17
I. lørdag i måneden 10.30-14

GULDSMED O. C. JENSENS STAMBOG

I 150 år har slægten hæget om Ole Christian Jensens stambog fra Hillerød. I denne artikel skal der fortælles om den lille bogs indhold og ikke mindst om dens forfatter, der var guldsmed, folketingskandidat og redaktør og levede 1809-1872. I sin samtid var han ugleset - i dag fortjener han at blive rehabiliteret. Han var født i Frederiksværk - dengang hed det „på Frederiksværk“ - men boede og virkede fra 1832 i Hillerød.

Bogen giver et interessant tidsbillede fra det spæde danske demokratis første tiår i Hillerød. Dens optegnelser omfatter 52 håndskrevne sider. Fra 1851-1859 har O. C. Jensen skrevet, først om sin slægt og siden om sit eget liv. Beretningen er for størstedelen skrevet i 1852, og derefter videreført i notatform, når der skete noget bemærkelsesværdigt i guldsmedens liv. I bogens slutning har en søn videreført en liste over guldsmedens efterkommere.¹

I første del af stambogen meddeler guldsmed Jensen i faktuel form, hvad han ved om sin slægts baggrund, støttende sig på sin fars notater. Jensen var født den 16. februar 1809 på Carls gave syd for Frederiksværk som yngste søn af

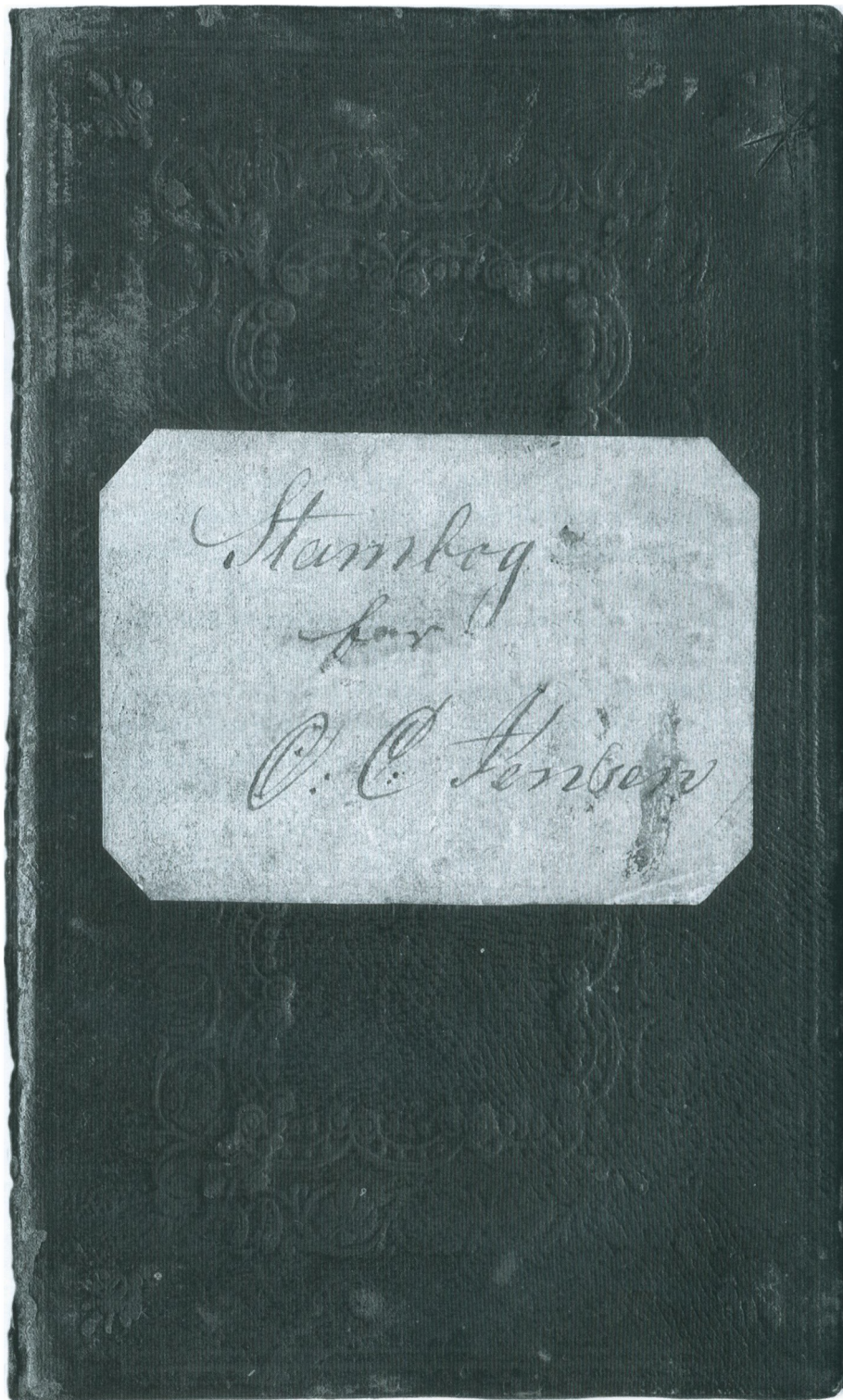
Jens Jensen, kanondrejermester på Frederiksværk. Ole Christian Jensen gik i skole i Frederiksværk, det sidste år dog i Brederød, og blev konfirmeret i Kregme som 14-årig. På det tidspunkt havde han allerede været i lære i to år hos guldsmed Poul Johan Agerlin i Frederiksværk. Siden fortsatte han sin læretid i København, hos guldsmedemester Jørgen Sivertsen på Christianshavn, og blev udskrevet som svend i 1828. Efter at have tjent som feltartillerist under det borgerlige artilleri vendte han tilbage til Frederiksværk i 1830 og arbejdede som guldsmed.

Den 1. november 1832 flyttede han til Hillerød, gjorde mesterstykke i juni 1833 og fik borgerskab som guldsmed den 1. september 1835. Han boede først som ungkarl i Slangstrupsgade No. 179, „hos Guldsmedeenken Madam [Sophie Hedevig] Hansen i Gaden ud ad Vejrmøllen i Hillerød inde i Krogen ved Siden af Kjøbmand Winnekens Enke.“

I november 1833 var han blevet gift med Marie Sophie Ingelstrøm, der også stammede fra Frederiksværk. De flyttede ind i Slotsgade No. 6 (ved Fisketorvet), i en lejlighed hos garvermester Hans Hansen. Her blev de boende de følgende

Af
ASGER BERG

Stambogen måler
10 x 16 cm
og indbundet i
brunt, præget
papirbind

11 år, mens familien efterhånden forøgedes med 7 børn. Huslejen beløb sig til 60-80 rigsdaler årligt.

I stambogen opregner O. C. Jensen forskellige hverv, der vidner om, at han fra begyndelsen har interesseret sig for de offentlige forhold i Hillerød. Fra 1835-1838 var han udpeget som fattigforstander. I 1844 stiftede han Hillerød Haandværksforening, blev formand og fortsatte i bestyrelsen frem til 1851. Fra 1845 var han i tre år skoleforstander, blev medlem af brødtakstkommissionen og i 1847 medlem af ligningskommissionen.

I 1844 flyttede familien til Slotsgade No. 36, hvor de indtil 1848 boede til leje hos amtsfuldmægtig Hans Christian Hübner, til en årlig leje af 100 rigsdaler.

POLITIK

O. C. Jensen var politisk optaget af den jævne håndværkers forhold og stillede på det grundlag op imod de privilegerede stænder. Ved det allerførste prøvevalg i Hillerød den 10. oktober 1849 kandiderede Jensen på opfordring fra en kreds af medborgere, „navnlig af Haandværkerstanden“, og holdt i den forbindelse en tale, som blev gengivet i Frederiksborg Amtstidende. Heri stiller han sig til rådighed for Folketinget, ikke som formuende jordbesidder, embedsmand eller „studeret folk“, men som hørende til „Almueclassen“.²

„Min betroede Eiendom er 8 levende Børn,“ udtalte Jensen, „disse ere de levende Baand, der stærkest knytte mig til Samfundet: det er vel ikke klingende Mynt, men de have Vægt, thi disse og de mange Tusinde Børns Skjæbne vil til dels blive begrundet i de Handlinger, den forestående Rigsdag ... vil blive deelagtig i.“

På skolevæsenets område gik han ind for at forbedre de gratis, offentlige skoler: „Omendskjønt der er gjort meget for at bringe vort Almueskolevæsen til hvad det nu er, kan det dog ikke negtes, at den Undervisning, som der gives, ikke kan sammenlignes med hvad der paa lige Tid kan modtages for Betaling i de bedre Underviisnings-Anstalter; jeg mener det derfor at være tidsvarende og ønskeligt, om der ved Siden af Almueskolerne indførtes Realskoler i et passende Forhold, hvor der gaves fri Undervisning ...“

Også fattigvæsenet trængte ifølge O. C. Jensen til forbedring, således at „den værdige Trængende understøttes paa en Maade, hvorved han ikke taber sin borgerlige Værdi, og saaledes at hans retfærdige Æresfølelse ikke herved krænkes.“

Som håndværksmester uden fast ejendom var O. C. Jensen klar over, at de gældende stramme regler for næringslivet var hæmmende og utidssvarende, og han lovede vælgerne at arbejde for større næringsfrihed og lighed i skattebyrden. Her talte han af personlig erfaring, idet

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

I opslaget fortæl-
 ler O. C. Jensen
 om sin vej til
 guldsmedefaget

han i 1848 var flyttet ud af køb-
 staden Hillerød, ud til Nyhuse i
 Frederiksborg Slotssogn, hvor han
 boede til leje hos klejnsmed Carl
 Svendsen, og i den forbindelse
 måtte han i to år betale dobbelt næ-
 ringsskat til købstaden og ligeledes
 „Vilkaarsskat“.

Med hensyn til landboernes
 forhold fastslog Jensen, at han
 ville slutte sig til dem, der på en
 rimelig og retfærdig måde ønskede
 hoveri- og fæstevæsenets afløsning
 med selvejendom, ligesom han øn-
 skede al ulighed i hartkornsbyrderne
 fjernet.

Endelig gik han ind for en
 større demokratisering ved de
 kommunale valg. Både valgret og
 valgbarhed til borgerrepræsen-
 tantskab og sogneforstanderskab
 skulle omordnes, så de forskellige
 samfundsklasser blev mere ligeligt
 repræsenteret.

O. C. Jensen opnåede ikke valg
 i 1849. Hans sociale engagement
 førte imidlertid til stiftelsen af
 Almeforeningen den 14. juni
 1850, en forening, der skulle
 fremme de ovenstående politiske
 standpunkter, og som formand
 blev han i den følgende tid en frem-

trædende talsmand for almuepartiets eller bondevennernes synspunkter.

I august 1852 stillede han igen op til Folketinget, denne gang i Frederiksværk, men blev overtruffet af Johan Nicolai Madvig, professor, tidligere kultusminister og fremtrædende medlem af den grundlovgivende rigsforsamling. O. C. Jensen konstaterer i stambogen, at „Vælgerne af Bondestanden vare for svage og villieløse“ til at følge deres overbevisning.

Endelig stillede han sidste gang op til Folketinget, ved valgene den 26. februar 1853 og igen den 27. maj samme år, og igen måtte man konstatere, at Jensen ikke blev valgt. Det blev til gengæld hans borgerlige modkandidat i 3. kreds, overlærer ved Frederiksborg Lærde Skole Johannes Andreas Ostermann. Jensen forklarer det med, at der blev agiteret stærkt for Ostermann af embedsmænd, 5. junister og deres konsorter. Ostermann fik 356 stemmer, mens O. C. Jensen kun fik 29 stemmer.³

Som politiker oplevede O. C. Jensen modgang, og det gjaldt også privat. I sin stambog fortæller han om de økonomisk strenge tider, som han mødte fra 1847-48: „Sædepriserne steg til en foruroligende højde. Rugen betaltes med 15 à 18 Rbd Tønden, og de andre Sædarter var i forholdsmæssig Priis herefter. Jeg havde dengang 7 Børn hjemme; daglig 10 Mennesker at

ernære, og det bare Brød kostede mig ugentlig 5 Rbd mere end almindeligt. Strax oven paa Dyrtiden, fulgte Krigsaarene, hvor mange Næringsveje skadedes betydeligt; min Næringsindtægt svandt herved sammen til mindre en halvdelen af hvad den tidligere havde været, og børnenes Antal voxte indtil 9 levende Sjæle.“

Videre noterer han om disse år: „Det var en haard Tid. [...] Jeg

JENSEN

med mine mange Børn behjalp os og modtog ingen Understøttelse, undtagen den Gud meddeler os i Aanden (Kraft og Villie) til taalmodig Udholdenhed.“

Efter årene i Nyhuse flyttede familien ved påsketid i 1850 tilbage til Hillerød, hvor de fik en lejlighed hos muremester Johan Christian Svendsen i Helsingørsgade No. 146 på det nordlige hjørne af Bakkegade, til en årlig leje på 60 rigsdaler.

I januar 1852 opsummerer O. C. Jensen sin tilværelse sådan: „Jeg ved, at jeg har følt megen Smerte, og navnlig i Aarene fra 1846-47, da det var Dyrtid og fremdeles til Dato 1852. I 1846-47 havde jeg 7 Børn Daglig at ernære ved mine Hænder, 1848 - 8 Børn, 1849-50 9 Børn, 1851-52, 10 Børn!

*Ole Christian
Jensens
mestermærker⁴*

Krigen berøvede mig det meste af min Næring; og jeg har meget ofte, naar vi skulde spise, ikke haft Brød eller Penge, og se at mine Børn næsten halv Nøgne ...!“

Videre følger der dette bitre notat i stambogen: „Den 14. Juni 1852 blev mig tilstaaet 2 Rbd ugenlig indtil Videre, af Hillerød Fattigkasse, hvilke jeg formedelst Arbejdstrang, Dyrtid, samt 9 à 10 Mennesker til daglig Underhold maatte bekvemme mig til at modtage. Dette var en tung Skæbne for mig der baade kan og vil Arbejde. Denne Understøttelse blev senere afkortet til 1 Rdl. ugenlig.“

Imidlertid fik O. C. Jensen nyt borgerskab, så han fra maj 1853 også kunne virke som høker. Familien bosatte sig nu i Mørkegade (Østergade), og i de følgende år bedredes økonomien. Børneflokket voksede til 12 levende børn i 1856, men understøttelsen blev tilbagebetalt, og guldsmeden kan notere: „Efter April Flyttetid har 1857 har jeg ikke modtaget nogen Understøttelse af Fattigvæsenet“.

Imidlertid var spørgsmålet om fattighjælpen ikke slut. For O. C. Jensen blev bekendt med, at byfogeden, justitsråd Niels Peter Arboe i rådstueprotokollen havde ladet indføre, at guldsmeden ikke længere arbejdede i professionen og desuden nød fattigunderstøttelse. Det ville O. C. Jensen ikke have siddende på sig, og den 22. november 1858

havde han indstævnet Arboe for forligskommissionen. Arboe indgik på at tilbagekalde usandheden og berigtige den i avisen, og desuden tilbød han - som et plaster på såret - at en af Jensens sønner, den 14-årige August, kunne få plads på hans kontor.

I 1860erne fik O. C. Jensen luft for sine synspunkter, når han som medredaktør skrev indlæg i Frederiksborg Ugeblad, en avis, der i årene 1859-1865 blev udgivet i Frederikssund. Her forfægtede han stadig „den jævne mands“ syn. Familien blev boende som lejere i Mørkegade (Østergade), i No. 108, frem til guldsmedens død i 1872.

O. C. Jensens eftermæle i Hillerød har ikke været det kønneste, måske også fordi historien til dels er blevet skrevet af folk med andre politiske opfattelser.

GJORT TIL GRIN

I sygehusinspektør L. M. S. Østergaards erindringer bliver O. C. Jensen nærmest gjort til grin i en anekdote fra majdagene i 1848, da de politiske bølger gik højt i Danmark.⁵ Om bondevennerne fortæller Østergaard: „Her i Hillerød havde Partiet vel neppe mere end en eneste Tilhænger eller i det mindste kun en eneste Mand, Guldsmed Jensen, der troede at kunne fiske i disse oprørte Vande. Han foranstaltede Forberedelser-

ne til et Møde, der skulde afholdes paa Gjæstgivergaarden Skovlyst [på Københavnsvej], og havde til dette Møde anmodet Overretsprocuator Balthasar Christensen af Kjøbenhavn om at komme til Stede. Mødedagen oprandt, og mange Mennesker kom for at more sig. Da Timen slog, besteg de to Herrer Trie bunen, der var arrangeret ved, at en Vogn var sat midt i Gaarden [...] Guldsmed Jensen aabnede Mødet ved at præsentere sin Lidelsesfælle ved at sige: „Det er Herr Balthasar Christensen“, - mere fik han ikke sagt, førend hele Forsamlingen istemte et vildt Raab ved at sige: „Er det Balthasar Christensen, saa, aa! - er det Balthasar Christensen.“ Folk holdt sig paa Maven og lo, og gjentog: „Næ, er det Balthasar Christensen.“ Guldsmed Jensen sagde: „Mine Herrer!“ - atter afbrødes han af det samme Udraab, og atter forsøgte han at finde Ørenlyd, men nej, Ingen vilde høre ham.“ Efter lang tid begyndte folk at råbe „Kongen leve!“ og

syngte fædrelandssange, og de to talere måtte slukøret flygte ad vejen forbi Carlsberg og ind imod Hillerød.

I en omtale af forholdene i Hillerød frem til begyndelsen 1860'erne skriver Otto Andrup i 1942: „Der kom meget Smaakævl frem, ikke mindst fra „Almuepartiet“ med Guldsmed Jensen i Spidsen, som i vrøvlede Indlæg i den snurrigste, misforstaaede Kancellistil kæmpede „for den lille Mands Ret“ udfra en Betragtning om, at den gode Konge, Frihedens Giver, vilde have det saaledes, at der ikke skulde være Hindringer for Opfyldelsen af den jævne Mands Ønsker.“⁶

På længere sigt blev det dog guldsmed O. C. Jensens demokratiske og sociale grundindstilling, der slog igennem. For så vidt var han blot forud for sin tid. Hans egne børn blev for de ældstes vedkommende håndværkere som han selv, mens de yngste fik de frie muligheder for længere uddannelse, som han havde slået til lyd for: To af dem blev jurister og en af dem præst.

¹ Stambogen er stillet til rådighed for mig af Lone Marchsteiner, en efterkommer af guldsmeden, sammen med en utrykt beretning om ham, forfattet i 1988 af en anden efterkommer, Poul Juul Jensen.

² FREDERIKSBORG AMTSTIDENDE, 1849, nr. 57, side 226-227.

³ I. Hanson, „Nogle Afsnit af et dansk Provinsblads Historie“, FRA FREDERIKSBORG AMT, 1921, s. 77.

⁴ Gengivet efter Chr. A. Bøje, DANSKE GULD- OG SØLVSMEDEMÆRKER FØR 1870, bd. 2, 1982. Nogle af O. C. Jensens arbejder er repræsenteret på Nationalmuseet, men museet oplyser, at deres registrering er for ufuldstændig til at arbejderne kan fremfindes.

⁵ Jørgen Paulsen, „En Nordsjællænders Oplevelser i 1848“, FRA FREDERIKSBORG AMT, 1949, s. 111f.

⁶ Otto Andrup, FREDERIKSBORG AMTS SPARE- OG LAANEKASSE 1842-1942, 1942, s. 135.

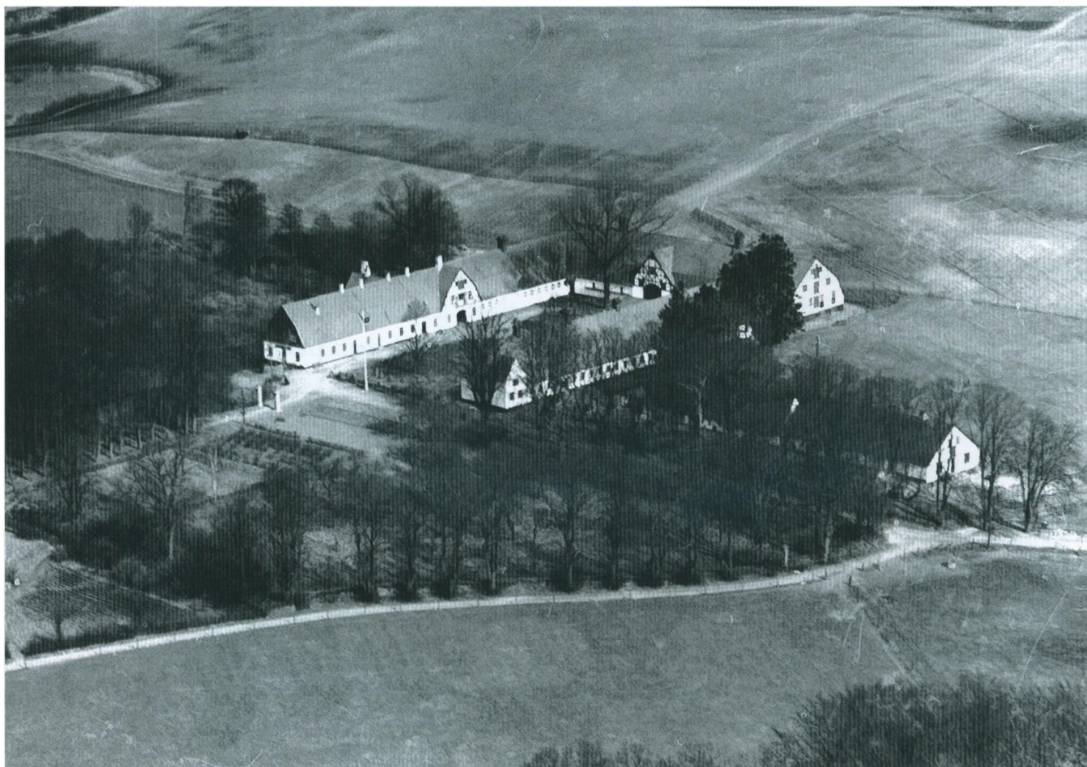
GEORG EMANUEL EBERLINS SLÆGT

*Af
PETER
CONRADT-
EBERLIN*

Major Georg Emanuel Eberlin von Feriden (1678-1724) var en tyskfødt officer, der blev Frederik den Fjerdes højt betroede ingeniør, og som satte sig tydelige spor i Nordsjælland. Han anlagde kanalen mellem Arresø og Roskilde fjord med svenske krigsfanger som billig arbejdskraft, og plantede de lange lindealleer i Frederiksborg Slotshave.

Han købte i 1722 en lille schæfergård, hvor i dag Hillerød Amtssygehus ligger, og ved kongelig gunst fik han sin jord forøget med to af Kronens Vange. Major Eberlin nedrev straks de gamle bygninger og byggede en lyst- og avlsgaard, som han kaldte Sandviggaard.

Major Eberlin var to gange gift, først med Else Marie Vind (1683-

1720), der døde i barselsseng, og anden gang med garver Dorns enke, Mette Matthiesen (1694-1770), en datter af den navnkundige regnemester og klokker ved Trinitatis Kirke, hvis navn endnu lever i mundheldet: „Det er ikke efter Søren Matthiesens regnebog“.

Gennem datteren blev klokkeren stamfader til en vidt udbredt slægt, hvis efterkommere nåede højt op på rangstigen, og som kulminerede med kejserinde Augusta Victoria af Tyskland.

Major Eberlin blev kun forundt to år på Sandviggaard, inden han døde og blev begravet i Trinitatis Kirke, eskorteret af den Frederiksborgske eskadron. Hans enke ægtede i 1726 viceadmiral Ulrich Kaas (1677-1746), der havde været stiftsbefalingsmand i Bergens stift i Norge og deltaget i den nordiske krig fra 1709 til 1720.

Major Eberlins eftermand, der skrev sig „Herre til Øluf og Sandvig“ skal have været en stejl og stridbar mand, men som forresten også var en ægte Don Ranudo, fortæller historien, „sin tids mest fuldendte billede af armod og hofart.“ Han døde i hvert fald i stor fattigdom og ligger begravet i Nørre Herlev Kirke under en marmortavle i sandstensindfatning, der beretter om hans tvende ægteskaber og 12 børn. Monumentet fik stenhuggeren aldrig betalt, fortsætter skildringen, og hans enke Mette Matthiesen

levede al sin tid af at gå som snyltegæst hos de Store!!

Ulrich Kaas og Mette Matthiesen havde tre sønner og en datter. Den yngste søn, kaptajnløjtnant Frederich Kaas faldt i fransk tjeneste i Indien, kun 29 år gammel. En anden søn, Ulrich Christian Kaas blev admiral ligesom en tredje, Frederich Christian Kaas. Sidstnævntes datter Valentine ægtede grev Christian Danneskjold-Samsøe og grundlagde forresten Holmegaards Glasværker. Deres datter, Louise Sophie blev hertuginde af Augustenborg, og hendes søn, hertug

*Mette Marie
Matthiesen,
malet af Jørgen
M. Camradt,
1766.*

*Det Nationalhistoriske Museum
på Frederiksborg.
På modsatte side
ses Sandviggaard.
U.å. Hillerød
Lokalhistoriske
Arkiv*

Frederich Christian af Augustenborg (i 1864 kaldet „Friderich der Achte“) var fader til Augusta Victoria af Tyskland, gift med Wilhelm den Anden.

Major Eberlin og Mette Matthiesen havde imidlertid også en datter, Christiane Margrethe Eberlin von Feriden (1724-1792), der blev født blot nogle måneder før faderens død. Hun ægtede i 1752 Münster-Skriver ved Søe Etatens General Commissariat og senere justitsråd Iohan Conradt, der tilhørte en slægt af kobbersmede indvandret fra Tyskland. Deres eneste overlevende søn, Georg Emanuel Conradt (1756-1826) blev søofficer og gjorde flere ture med orlogsskibe i Middelhavet. Han synes at have bevaret et nært forhold til sine to morbrødre, der begge avancerede til

admiraler i søetaten. Under Christiansborgs Slots brand i 1794 var han gået op i Arveprins Frederiks værelser for at redde nogle vigtige papirer, men omspændt af flammer måtte han springe ud fra tredje sal og ramte i faldet den underliggende altan og kom således til skade. Han søgte to år senere sin afsked af søetaten og endte sine dage i Helsingør som toldinspektør med titel af søcaptain. Han blev i 1783 optaget i adelsstanden med navnet Conradt-Eberlin under henvisning til morfaderen, major Eberlin von Feriden. Siden fulgte fire generationer af jurister i lige linie, en højeteretsassessor, en birke-dommer, en by- og herredsfoged, min fader, ekspeditionssekretær i Finansministeriet og endelig min ringhed.

Sandviggaard blev bygget på det sted, hvor ejendommen Glarborg havde ligget. Sandviggaard var med sine 250 tdr. land Hillerøds største ejendom efter Frederiksborg Slot. I 1936 blev Sandviggaard indrettet til vandrethjem, men gården blev senere nedrevet, og i 1970 opførtes på samme sted det nuværende psykiatriske hospital. ehn

OM „TOM“ OG DE ANDRE

Nedenstående er en personlig beretning fra besættelsesårene i Hillerød. Den er skrevet af én, der oplevede den lokalt organiserede modstand mod besættelsesmagten på tæt hold. Forfatteren er Merete Kornerup, dengang gift med landsretssagfører Elith Martved, der var ansat hos overretssagfører Carl F. Raaschou, og i øvrigt medlem af Frihedsrådets lokalkomité for Hillerød fra komiteens etablering i efteråret 1944. I ægteparret Martveds hjem på Københavnsvej 4 kom andre medlemmer af lokalkomiteen, nemlig „Tom“ alias bogholder Elith Truelsen og civilingeniør Jørgen Poulsen. „Murer-Tonny“ optræder også i beretningen, der er formuleret som et personligt brev til Tom, dateret Hillerød den 6. maj 1965.

Kære Tom.

I 25-året for tyskernes besættelse af Danmark under den sidste verdenskrig er mangt og meget skrevet, og sagt og set i radio og fjernsyn, hvorved minder og tanker kaldes til live om noget, som bandt og gav styrke.

Derfor varmer og glæder det én at mærke, at den kammeratligt

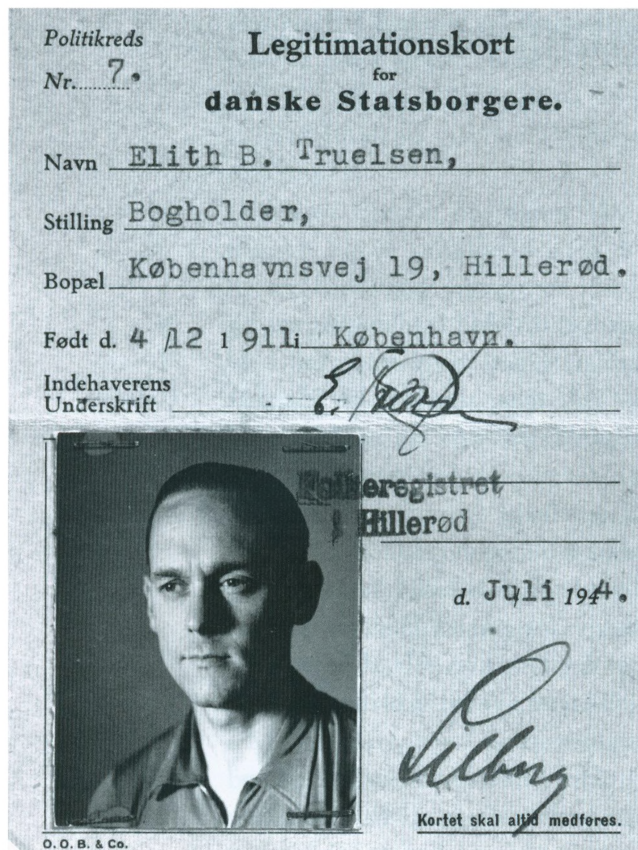
hjælpende hånd fra dengang stadig er der, selv så længe efter. Tak!¹

Når man, som jeg, har fået lov til at beskæftige sig med historie og slægtshistorie, vænnes man til at se tilbage og derfor vil jeg prøve at udtrykke min tak til Dem i nogle fortidsglimt. Måske vil disse engang kunne interessere Deres oldebørn, og de, som jeg selv, finde glæde ved at trænge ind i forfædrenes liv og færden.

Det første jeg hørte om „Tom“ var, at han og én til havde ligget i grøften nær ved Andreas Friis's hus på Pilevej parat til at skyde, dengang da Gestapo søgte at arrestere Jørgen (Jørgen Poulsen, ing., var leder af en modstandsgruppe i Hillerød).² Det lykkedes J.P. at springe ud ad et vindue og flygte; om natten blev han af Tom og flere ledsaget op til vort sommerhus i Lynæs bakker.

Senere lærte jeg selv Tom at kende, da vi efter sommerferien vendte hjem til Hillerød med J. P., og Tom dagligt kom hos os for at aflægge rapport - Tom vidste alt, Tom havde forbindelser, og Tom sad i „huset“, som J. P. kaldte kontoret hos automobilforhandler Lars Larsen i Allégården på hjørnet af

Af
MOGENS
HANSEN

*Elith Truelsen
bhv. ægte og
falske legitima-
tionskort. Foto:
Lasse Hansen*

Københavnsvvej og Holmegårdsvej, hvorfra man så dejligt kunne kontrollere al trafik.

En dag ringede telefonen, og Tom meldte at vogn nr. (?) var kørt ned i gården lige ved siden af os. Det var Gestapos vogn. Heldigvis var det kun nogle bilskrammer, der skulle udbedres hos maleren.³

Om aftenen forklædte Jørgen sig og gik ud, dvs. han tog en anden kasket på og bildte sig nu ind, at han var ukendelig. En aften kom han straks tilbage og sagde med dyster mine: „Tom og Gerda er ikke i deres hjem, som synes forladt i hu og

hej.“⁴ Med ét var vor lette frimodige tone borte, og dyster alvor lå over os alle tre. Heldigvis viste det sig senere, at det var et familieanliggende, der var årsag til det hastige opbrud.

Da tyskerne i september 1944 arresterede det danske Politi, udfoldedes en livlig aktivitet hos Tom, så livligt, at jeg hørte folk på gadehjørnet højlydt diskutere det. Det manede til forsigtighed. Der var noget med våben og ammunition, der skulle ordnes, i hvert fald gik der pludseligt et skud af.

På falske legitimationspapirer og sommetider uden kørte Tom og Hilmar⁵ om natten ud på deres farlige færd. Urolige fulgte vi dem i tankerne og åndede først op, når meldingen lød „alt vel“, eller Tom igen sad i „huset“. Tom kendte de utroligste smutveje og kunne altid komme forbi de tyske vagtposter.⁶

En nat i begyndelsen af november ringede det aftalte signal. Som aftalt stod jeg op og lukkede op. Udenfor stod Tom, kridhvid, iklædt en stor kørekappe og et bælte spækket med pistoler: - „Hilmar er taget.“ Gestapo havde taget ham hjemme. Søsteren var det lykkedes at kravle ud ad et wc vindue og komme op til Tom.⁷ - Ved meddelelsen blev Jørgen helt grøn i ansigtet og var ved at kaste op, men det varede kun et øjeblik, så var han ude af sengen. Tom måtte have hjælp til at flytte alle

de „kriminelle sager“ så som våben m.v. - Der var dødsstraf for at bære våben, og nu gik de to ud for at redde, hvad de kunne, og skjult af mørket lykkedes det dem at undgå de patruljerende tyskere og fuldføre deres hverv.

Aftenen efter var der møde hos os. Tavse og alvorlige kom de en efter en. Tom var meget oprevet både over Hilmar, men også på grund af en gårdmand, hvis gård tyskerne havde truet med at sprænge i luften: „Vi må have vore egne steder til „vore ting“, vi kan ikke forsvare at lade en enkelt mand med kone og børn undgælde for det hele.“⁸ - Det var som om jeg først da fattede af hvilket stof Tom var gjort, og sådan har han stået for mig siden. -

Da „Tonny“⁹ kom, sagde han, at han syntes, at huset blev skygget, hvorfor jeg ganske stille i mørket listede ud, ned i gården og op bag om huset, men da jeg ikke kunne gå op og se rundt om hvert af de store allétræer, så jeg ingen. Da Elith som havde været i København og kom hjem med det sene aftentog, sagde han det samme som Tonny. - Det var ikke så hyggeligt!

Om natten, eller muligvis først næste nat, kom så den store razzia i Hillerød, hvor så godt som hele våbengruppen blev revet op.¹⁰

Da Gestapo trængte ind på hotel København, hvor Tom havde søgt tilflugt, løb han ned i kælderen, gemte sig i en tønne, der hel-

digvis ikke blev eftersat og spadserede så roligt ud næste formiddag.

Selv blev vi den nat vækket ved det kendte ringesignal og jeg lukkede op for den forskrækkede Poul,¹¹ en af „trykkerdrengene“, der, da Gestapo trængte ind i familiens hus i Bakkegade, var sprunget ud af et vindue på I. salen. Han ville blot advare os - og så af sted! Jørgen var ikke hos os, han var blevet anbragt hos Jan Steenberg, lærer ved statskolen. - Senere hørte vi, at Gestapo havde været slem ved Gerda,¹² som havde søgt tilflugt i Bakkegade.

Politikreds Nr. 8	Legitimationskort for danske Statsborgere.
Navn	Hansen, Jens Christian
Stilling	Handelsmand
Bopæl	Ballerup
Født d.	4/12 1911; København
Indehaverens Underskrift	<i>Jens Hansen</i>
	
by Sogneraad	
d. 14/4 1946	
<i>L. Hansen</i>	
Kortet skal altid medføres.	
O. O. B. & Co.	

De, der havde undgået Gestapo, måtte nu gå „under jorden“. Af resterne og nye modstandsfolk fik Tom dannet en gruppe, som jeg vist

har lov til at kalde en elitegruppe; men om dette afsnit må mere kompetente folk fortælle.

Med venlig hilsen
Merete Kornerup
(dengang gift Martved)

- ¹ Takken vedrører hjælp i et personligt anliggende.
- ² Kunstmaleren Andreas Friis havde sin ejendom på Pilevej, hvor hans datter og svigersøn, Mette Friis og Jørgen Poulsen, også boede. Jørgen Poulsen var medlem af DKP, en nøglefigur i den lokale produktion af det illegale blad FRIT DANMARK, samt medlem af Frihedsrådets lokalkomité for Hillerød fra dens oprettelse i efteråret 1944. I en periode boede Jørgen Poulsen „under jorden“ hos Merete og Elith Martved.
- ³ Merete Kornerup boede med sin daværende mand, landsretssagfører Elith Martved på Københavnsvej 4, skråt overfor Allégården, hvor „Tom“ havde sit kontor som bogholder hos automobilforhandler Lars Larsen. I naboejendommen mod øst, Københavnsvej 6, havde malermester J. P. Nielsen sit malerværksted i gården. I øvrigt kom der ret hyppigt Gestapo-biler i området, for Henning Nielsen på „Tikanten“, Københavnsvej 2, var forhandler af Adlerbiler - Gestapos foretrukne køretøj.
- ⁴ Tjenestejlighed på 3. sal i „Allégården“.
- ⁵ „Hilmar“ var dæknævnet for arkitekt Einar Lütken, søn af konsul E. Lütken, Stutmestervej. Einar Lütken var medlem af DKP's amtsledelse samt af modstandsbevægelsens amtsledelse.
- ⁶ Tom var aktiv motorsportskører, og havde i 1934 og 1935 vundet danske mesterskaber. Mere end én gang er han simpelthen kørt fra tyske forfølgere på de nordsjællandske veje.
- ⁷ Einar Lütkens søster løb fra hjemmet på Stutmestervej gennem Indelukket, op over Jægerbakken til Allégården på Københavnsvej for at advare Tom.
- ⁸ Et våbenlager på 50 maskinpistoler samt noget sprængstof var ankommet til Hillerød Jernbanestation fra København lørdag den 18. november 1944 og kørt til foreløbig opbevaring hos husmand Vilhelm Jørgensen i Ll. Lyngby. Det var meningen, at det i de følgende dage skulle fordeles til modstandsgrupperne. Men allerede dagen efter blev Einar Lütken taget af Gestapo og under tortur tvunget til at røbe gemmestedet. Vilhelm Jørgensen blev efterfølgende arresteret og sendt i tysk KZ-lejr.
- ⁹ „Murer-Tonny“ alias Antonius Hansen.
- ¹⁰ Natten mellem den 21. og 22. november 1944.
- ¹¹ Poul Jensen, søn af chauffør Nicolai Jensen, Bakkegade 30.
- ¹² Gerda var Toms kone. Hun blev taget som gidsel, da Gestapo ikke fandt Tom. Hun tilbragte en måned i Vestre Fængsel. Så blev hun løsladt, men „skygget“ af Gestapo i håb om, at hun ville føre dem til Tom. Men det lykkedes ikke.

COMPENIUSORGLET FYLDER 400 ÅR

Frederiksborg Slotskirkes klenodie Compeniusorglet fylder i år 400 år. Det er verdens ældste orgel, der endnu står i sin originale stand, bygget af Esaias Compenius 1605-10. Han var født i 1572 og døde i Hillerød i 1617, hvor han opholdt sig i forbindelse med opsætningen af orglet. Han blev begravet på den daværende kirkegård på Torvet, hvor der er opsat en mindeplade ved stensætningen på Torvebakken.

Compeniusorglet var en gave til Christian 4. fra svogeren, hertugen af Braunschweig-Wolfenbüttel. Det blev oprindeligt anbragt i Slotskirken på det sted, hvor det står i dag. Men da det er et danseinstrument, blev det i 1692 flyttet ind i Riddersalen. Under pietismen i 1700-tallet gik dansemusik af mode, og Compeniusorglet blev flyttet til Frederiksberg Slot og undgik derved at blive flammernes bytte ved branden på Frederiksborg Slot i 1859.

Efter slottets genopbygning kom det tilbage i 1868, hvor det blev opstillet på sin oprindelige plads på galleriet over alteret, men det blev først for alvor taget i brug igen omkring år 1900.

I 1892 blev den 28-årige Carl Christian Brandt ansat som orga-

nist ved Slotskirken, og det var i hans embedstid, at dette sjældne instrument blev sat i stand.

Det var den daværende slotsforvalter, Harald Hammelev, der tog initiativet til istandsættelsen. Kirkens inventar sortede under ham, og han havde gennem årene lagt mærke til at der blandt fagfolk var en voksende interesse for Compeniusorglet, og restaureringen fik for alvor vind i sejlene, da C. M. Philbert, den franske konsul i Helsingør, som var uddannet orgeltekniker og i Frankrig blev betragtet som en kompetent orgelkender, i 1891 i en artikel betegnede det gamle orgel som „et af de betydningsfuldeste Monumenter om Orgelbygningen i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede“.¹

Der blev afsat penge til formålet, og restaureringsarbejdet blev udført i sommeren 1895 af Felix Reinburg fra firmaet Cavaillé-Coll i Paris. Det tog to mand over fire måneder at udføre opgaven.

Mindre end et år efter restaureringen, viste det sig imidlertid, at Compeniusorglet allerede havde mistet meget af stemningen, og at det i den grad trængte til at blive benyttet, ellers ville både penge og arbejde være spildt. Orglet blev atter stemt og gået efter, og der blev

Af
EVA
HOLM-NIELSEN

truffet aftale med orgelbyggerfirmaet A. H. Busch & Sønner om at overtage orglets vedligeholdelse og stemning. Brandt blev desuden anmodet om at holde øje med det og spille på det mindst en gang om ugen. Denne regelmæssige musikceren blev forløberen for de ugentlige „torsdagskonceter“, der stadig afholdes året rundt fra klokken 13.30 til 14.00 for Frederiksborgmuseets besøgende.

FØRSTE OFFENTLIGE KONCERT

Søndag den 11. maj 1902 kunne offentligheden for første gang høre orglet benyttet. Det skete ved en koncert, hvor organist Brandt spillede. Det var en meget stor begivenhed, og folk strømmede til. Der kom over 700 mennesker, og Brandt fik megen ros for arrangementet, der musikalsk spændte fra Buxtehude til César Franck.

Brandt fortæller i øvrigt, at Frederiksborg Slot og museet var et yndet udflugtsmål for kongefamilien, som ofte kom kørende med deres gæster fra Fredensborg. Når Christian 9., eller senere Christian 10., kom kørende ind i den indre slotsgård, rejste de sig op og sagde til kusen: „Til Kirken først!“ Så spillede Brandt en lille koncert på Compeniusorglet for dem.

Brandts elev og efterfølger Jens Laumann blev ansat 1. april 1926, men havde fungeret som organistvikar i kirken i årevis. Han skrev to

bøger om kirkens orgler. I 1947 udkom ORGELERNE I FREDERIKSBORG SLOTSKIRKE, og i 1955 COMPENIUSORGELET I FREDERIKSBORG SLOTSKIRKE.

VERDENSBERØMT

I 1960 fejredes under overværelse af kong Frederik 9. og dronning Ingrid Compeniusorglets 350-års jubilæum med en stor koncert med deltagelse af Jens Laumann og Københavns Lærerkor. Ved festmiddagen på Hotel Leidorsdorff om aftenen oplyste Laumann under sin tale, at han havde modtaget omkring 300 breve i dagens anledning, hvilket vidner lidt om orglets berømmelse.

I Laumanns embedsperiode valfartede mange af datidens største orgelspillere til Hillerød i håb om at få lov til at spille på Compeniusorglet, bl.a. Stokowski og Albert Schweizer.² Traditionen med fremmede organisters besøg er fortsat under Laumanns efterfølgere, Per Kynne Frandsen og kirkens nuværende organist, Sven-Ingvart Mikkelsen.

Nu fylder det verdensberømte renæssanceorgel så 400 år, og Frederiksborg Slotskirke valgte i samarbejde med Frederiksborgmuseet at markere begivenheden med en ugelang festival i oktober måned, ikke kun for Compeniusorglet, men for historiske musikinstrumenter i det hele taget.

*Compenius-
orglet.
Foto: Annalise
Olesen*

¹ Kaptajn Harald Hammelev (1826-1905) var slotsforvalter fra 1872 til sin død. Eva Holm-Nielsen, „Frederiksborg Slotskirkes organister i hen ved 200 år“, LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE, 2002-3, s. 11f. - Om samarbejdet omkring Compeniusorglet mellem slotsforvalter Hammelev og Frederiksborgmuseet i Eva Holm-Nielsen, „Demokrat i en brydningstid“, FRA FREDERIKSBORG AMT, 1998, s. 38 og „Den kontroversielle slotsforvalter“, LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE, 2006-1, s. 9ff.

² Borella-Hansen, „Jens Laumann og Compeniusorglet“, FREDERIKSBORG AMTS AVIS, 24. november 1969.

LOKALHISTORISK SAMVIRKE I HILLERØD

Hillerød Lokalhistoriske Forening er på vej ind i et nærmere defineret samarbejde med de øvrige foreninger og arkiver i Hillerød Kommune. Initiativet til samarbejdsaftalen, der får navnet Lokalhistorisk Samvirke i Hillerød og Omegn, udspringer fra Folkemuseet, og efter planen kan aftalen træde i kraft pr. 1. januar 2011 og ud over de nævnte institutioner omfatte Lokalhistorisk Forening for Skævinge og Omegn, Alsønderup-Tjæreby Lokalarkiv & Arkivforening, Brødskov Lokalhistoriske Forening og Lokalhistorisk Arkiv på Hillerød Bibliotek. Aftalen vil i første omgang omfatte etableringen af et fælles arkivregistreringssystem, nemlig det anerkendte Arkibas 4. Systemet, der altså vil gøre det muligt at søge i

hinandens samlinger, vil løbende blive opgraderet og på et senere tidspunkt lagt på internettet, så alle brugere kan søge efter billeder og andre arkivalier.

Samarbejdet omfatter desuden indbyrdes informationsudveksling, faghistorisk og arkivfaglig indbyrdes rådgivning og drøftelser om evt. fælles tilkendegivelser udadtil om de lokalhistoriske vilkår i Hillerød. Hver enkelt forening eller arkiv bevarer sin selvstændighed, men fremover er der mulighed for et mere intensivt samarbejde, hvis deltagerne ønsker det. Der vil blive afholdt samarbejds møder et par gange om året, og det er et arbejde, som Hillerød Lokalhistoriske Forening ser frem til at deltage i.

Asger Berg